

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLORKY OBCE VEĽKÉ LOVCE K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2022 - 2024

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2022 (ďalej len „stanovisko“).

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2022, 2023, 2024 a návrhu rozpočtu z hľadiska metodickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len „OZ“).

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne:

- ⇒ zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- ⇒ zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- ⇒ zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné odpady v z.n.p., na základe ktorého obec vydala všeobecne záväzné nariadenia k jednotlivým miestnym daniam,
- ⇒ zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- ⇒ zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.,
- ⇒ ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce Veľké Lovce

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce dňa 25.11.2021, t.j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

B. TVORBA A ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. ako viacročný neprogramový rozpočet na roky 2022 - 2024, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet na roky 2022 - 2024 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet na rozpočtový rok 2022 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné a teda OZ ich berie na vedomie.

Východiská tvorby rozpočtu

Tvorba návrhu rozpočtu rozpočtovaných príjmov spolu je v celkovom objeme 1 611 656 €, predpokladá sa ich nárast oproti schváleným rozpočtom minulých rokov).

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že úroveň navrhovaného rozpočtu príjmov je po minulé roky vždy vyššia ako neskôr dosiahnutá skutočnosť.

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť naplnenia príjmov je vždy horšia ako predpoklad návrhu rozpočtu príjmov.

Vývoj príjmov časti rozpočtu:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROZPOČTOVANÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ A OČAKÁVANÁ SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA ROZPOČTOVANÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2019	1 329 232 €	1 175 838 €
2020	1 453 094 €	1 213 175 €
2021	1 428 071 €	1 363 857 €
návrh 2022	1 611 656 €	

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem 1 609 044 €; tu sa rovnako ako pri príjmoch predpokladá ich nárast oproti schváleným rozpočtom minulých rokov (roku 2019, 2020, 2021).

U výdavkov možno konštatovať, že úroveň navrhovaného rozpočtu je vždy vyššia ako dosiahnutá skutočnosť:

- o v roku 2019 bol pokles výdavkov oproti schválenému rozpočtu – 171 425 €, pričom pokles nekopíroval pokles príjmov,
- o v roku 2020 bol pokles výdavkov oproti schválenému rozpočtu – 68 035 €,
- o v roku 2021 sa očakáva pokles výdavkov oproti schválenému rozpočtu vo výške 64 214 €, pokles kopíruje i pokles v príjmovej časti (+ 64 214 €).

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť čerpania výdavkov za posledné roky je vždy nižšia ako predpoklad návrhu rozpočtu výdavkov.

Vývoj výdavkovej časti:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROZPOČTOVANÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ / OČAKÁVANÁ SKUTOČNOSŤ ČERPANIA ROZPOČTOVANÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2019	1 329 232 €	1 155 157 €
2020	1 453 094 €	1 385 059 €
2021	1 428 071 €	1 363 857 €
návrh 2021	1 609 044 €	

V návrhu rozpočtu na rok 2022 sa uvažuje s prebytkom bežného rozpočtu vo výške 2 612 €, schodkom kapitálového rozpočtu 66 500 € a prebytkom finančných operácií vo výške 66 500 €.

Z prehľadu bilancie skutočne dosiahnutých príjmov a skutočne čerpaných výdavkov obce je zrejmé, že obec v uplynulých rokoch hospodárila dobre, čoho dôkazom sú menšie výdavky, avšak i menšie príjmy v porovnaní s návrhom rozpočtu na dané roky.

Upozorňujem, že ak sa obci nepodarí naplniť očakávané príjmy a zabezpečiť racionalitu v čerpaní výdavkov, jej plány nebudú splniteľné a bude veľmi ohrozená vyrovnanosť rozpočtu obce.

Odporúčam v nasledujúcich rokoch zvážiť i financovanie prostredníctvom úveru, keďže obec má momentálne nízku úverovú zaťaženosť, na rýchlejšiu realizáciu plánovaných krokov. V návrhu rozpočtu na roky 2022 – 2024 nie je plánované zvýšenie úverovej zaťaženia obce.

Rozpočet bežných príjmov

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s nárastom bežných príjmov oproti schváleným rozpočtom minulých rokov.

Vývoj bežných príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA BEŽNÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2019	1 113 654 €	1 138 372 €
2020	1 228 772 €	1 195 054 €
2021	1 222 147 €	1 282 647 €
návrh 2022	1 305 900 €	

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2022. Daňové príjmy obce v návrhu rozpočtu tvoria 45,94% z bežných príjmov obce, v roku 2020 to bolo 563 055 € čo predstavuje 47,11 % z bežných príjmov (podľa skutočnosti naplnenia).

Vývoj daňových príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET DAŇOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA DAŇOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2019	530 000 €	571 715 €
2020	595 508 €	563 055 €
2021	560 000 €	563 476 €
návrh 2022	600 000 €	

Obec uvažuje s rastom daňových príjmov v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2021, nárast očakáva aj z výnosu dane z príjmov, čo je veľmi diskutabilné najmä z dôvodu pretrvávajúcej pandémie Covid-19, ktorá zapríčinila pokles podielových daní, avšak treba korektne dodať, že spracovateľ návrhu rozpočtu vychádza len z prognózy MF SR. Samozrejme, po zvýšení miestnych daní sa očakáva aj nárast výnosu z tejto skupiny daňových príjmov.

Vývoj plnenia príjmov z dane z majetku (nehnuteľnosti):

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA
2019	45 700 €	46 029 €
2020	45 700 €	45 835 €
2021	59 400 €	58 030 €
návrh 2022	59 400 €	

Vývoj dane z majetku kopíruje schválený rozpočet roku 2021. Výnos ostatných miestnych daní (domáce dane za tovary a služby) vychádza zo schváleného rozpočtu na rok 2021, avšak je navýšený o 7 000 € na položke daň za komunálne odpady. Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad ma obec v pláne pre rok 2022 zvýšiť a táto skutočnosť je v návrhu rozpočtu zohľadnená. Obec si kladie za cieľ z dosahovaných výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, čo sa mu však za uplynulé roky nie celkom darilo. V tomto smere bola vykonaná analýza skutočných nákladov na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s cieľom následného zníženia týchto nákladov a zvýšenia efektivity a účinnosti vykonávania tejto činnosti.

U nedaňových príjmov, t.j. príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku sa počíta s rovnakým príjmom ako v rozpočte na rok 2021 i napriek nižšej očakávanej skutočnosti v roku 2021 oproti schválenému rozpočtu o 3 000 €.

Medzi nedaňové príjmy patria i príjmy z administratívnych a iných poplatkov, kde sa naopak počíta s ich navýšením o 20 017 € oproti schválenému rozpočtu roku 2021.

U administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- ČOV - stočné – rozpočtované vo výške 15 000 € (o 8 000 € viac ako v schválenom rozpočte roku 2021),
- poplatok za stravu MŠ /rodičia/, ktoré sú rozpočtované vo výške 19 500 € (o 3 000 € viac ako v schválenom rozpočte roku 2021)

Návrh rozpočtu u tejto skupiny príjmov je výrazne vyšší oproti očakávanej skutočnosti roku 2021 (rozdiel predstavuje 20 517 €).

Dotácie – v návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií s ďalšími dotáciami zo ŠR a účelovými dotáciami z rozpočtov obcí v celkovej rozpočtovanej výške 528 243 €.

Rozpočet kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 201 500 €, z toho sú ale vlastné príjmy, t.j. príjmy z predaja kapitálových aktív rozpočtované len vo výške 1 500 € i napriek skutočnosti, že na webovej stránke obce je zverejnená obchodná verejná súťaž na predaj nadbytočného majetku vo výške najmenej 45 000 Eur. Navrhovateľ s kapitálovými príjmami v tejto výške nepočíta ani v očakávanej skutočnosti roku 2021. Z predloženého návrhu rozpočtu na rok 2022 teda vychádza, že obec nepredpokladá predaj predmetnej nehnuteľnosti vo výške určenej v obchodnej verejnej súťaži a zostane na zvážení OZ ako ďalej v predmetnej veci postupovať. Rozpočet vlastných kapitálových príjmov súvisí s plánom predaja kapitálových aktív – príjem z predaja pozemkov a stavieb.

Vývoj kapitálových príjmov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ/ OČAKÁVANÁ SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV CELKOVO
2019	120 000 €	7 761 €
2020	128 500 €	90 €
2021	135 000 €	700 €
návrh 2022	201 500 €	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s kapitálovými transfermi vo výške 0 €.

Rozpočet bežných výdavkov

V roku 2022 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2021.

Vývoj bežných výdavkov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA BEŽNÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2019	1 088 740 €	1 009 752 €
2020	1 174 906 €	1 106 871 €
2021	1 222 079 €	1 265 798 €
návrh 2022	1 303 288 €	

Z návrhu rozpočtu bežných výdavkov podľa položiek je zrejmé, že najväčšie šetrenie sa vykazuje vo výdavkoch na obrane a na položke sociálne zabezpečenie.

Návrh rozpočtu bežných výdavkov podľa jednotlivých položiek je nasledovný:

	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Očakávaná skutočnosť 2021	Návrh 2022
1. Všeobecné verejné služby	178 651	194 621	202 460	227 000
2.Obrana	180	2 558	20 180	180
4 Ekonomická oblasť	6 411	1 477	2 000	5 000
5.Ochrana životného prostredia	56 880	48 992	80 494	82 021
6. Bývanie a občianska vybavenosť	33 798	41 608	51 200	64 340
8. Kultúra, šport a náboženstvo	69 081	62 345	61 554	61 554
9.Vzdelávanie	590 424	658 102	732 476	769 950
10. Sociálne zabezpečenie	74 327	97 168	115 434	93 243

Zvýšené výdavky sú naplánované na položkách všeobecné verejné služby, ekonomická oblasť, ochrana životného prostredia, bývanie a občianska vybavenosť a vzdelávanie.

Naopak pokles výdavkov je zaznamenaný na položkách obrana a na položke sociálne zabezpečenie.

V zmysle očakávanej skutočnosti v roku 2021 bol navrhnutý rozpočet na položke kultúra, šport a náboženstvo i na rok 2022.

Zvýšené výdavky oproti očakávanej skutočnosti roku 2021 (podľa položiek)

1. Všeobecné verejné služby	Mzdy (+ 16 500 €), Odvody (+ 6 340 €), Tovary a služby (+ 1 980 €), Bežné transfery (+ 2 000 €), Splácanie úroku (- 1000 €), Mzda matrika (+ 58 €), Odvody matrika (+ 23 €), Štatistické služby (- 4 361 €), Vol'by (+ 3 000 €)
-----------------------------	---

	Celkom zvýšenie o: 24 540 €
4. Ekonomická oblasť	Služby /riešenie túlavých psov/ (+ 2 000 €), Oprava a údržba komunikácií (+ 1 000 €) Celkom zvýšenie o: 3 000 €
5.Ochrana životného prostredia	Odvody (+ 190 €), Tovary, energia a údržba (+ 1 122 €), bežné transfery /stravné/ (+ 215 €) Celkom zvýšenie o: 1 527 €
6. Bývanie a občianska vybavenosť	Tovary a služby (+ 1 140€), tovary a služby (+ 12 000 €), Celkom zvýšenie o: 13 140 €
9.Vzdelávanie	mzdy (+ 19 897 €), odvody (+ 6 813 €), tovary a služby (+ 4 464€), bežné transfery (+ 6 300 €) Celkom zvýšenie o: 37 474 €
Zvýšené bežné výdavky celkom:	79 681 €
Znížené výdavky oproti očakávanej skutočnosti roku 2021 (podľa položiek)	
2.Obrana	Tovary a služby (- 20 000 €) Celkom zníženie o: 20 000 €
10. Sociálne zabezpečenie	Mzdy (- 6 515 €), Odvody (- 2 378 €), vrátenie príjmov z minulých rokov (- 14 031 €), tovary a služby (+ 319€), dotácie (- 220 €), bežné transfery (+ 600 €), sociálna pomoc (+ 234 €), stravné (- 200 €), Celkom zníženie o: 22 191 €
Znížené bežné výdavky celkom:	42 191 €

Rozpočet kapitálových výdavkov

Vývoj kapitálových výdavkov:

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV CELKOVO	SKUTOČNOSŤ NAPLNENIA KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV CELKOVO
2019	199 500 €	104 413 €
2020	237 196 €	237 196 €
2021	165 000 €	57 067 €
návrh 2022	268 000 €	

V rámci rozpočtu kapitálových výdavkov ide najmä o rekonštrukciu sociálnych zariadení a vybavenie kultúrneho domu.

Obec počíta s krytím kapitálových výdavkov z rezervného fondu a z dotácie.

Finančné operácie

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa počíta:

a) s prevodom z rezervného fondu (104 256 €)

V návrhu rozpočtu výdavkoch finančných operácií sa počíta:

a) so splátkou úveru PO (37 756 €)

Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet obce na rok 2022 vrátane finančných operácií je zostavený ako prebytkový, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, konkrétne, prebytok 2 612 € a kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, 66 500 €. Podľa zákona 583/2004 Z.z. § 10 ods. 7 kapitálový rozpočet môže byť navrhnutý ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce alebo prebytkom bežného rozpočtu. Schodok bude krytý prebytkom finančných operácií.

Výsledok hospodárenia v návrhu rozpočtu obce pre rok 2022 vychádza ako schodok vo výške 63 888 €.

ROK 2021	PRÍJMY V €	VÝDAVKY V €	PREBYTOK / SCHODOK
Bežný rozpočet	1 305 900	1 303 288	+ 2 612
Kapitálový rozpočet	201 500	268 000	- 66 500
Spolu	1 507 400	1 571 288	- 63 888
Finančné operácie	104 256	37 756	+ 66 500

C. ZÁVER – ZHRNUTIE

Návrh viacročného rozpočtu a návrh rozpočtu obce na rok 2022 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi – zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

STANOVISKO hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Obce Veľké Lovce (v zmysle § 16 ods. 10 a 11 zákona č. 583/2004 Z. z.) :

odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť bez výhrad.

Erika Kurucová, hlavná kontrolórka

Vypracovala: Erika Kurucová, hlavná kontrolórka obce Veľké Lovce

Predložené na zasadnutie OZ : 15.12.2021